

Europos Sąjungos INTERREG V-A Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo programos
lėšomis finansuojamo projekto
„Vaikų sveikatos apsaugos gerinimas Lietuvos ir Lenkijos pasienio regione“

Pasidalijimo patirtimi susitikimas (seminaras) 2017-11-22

Racionali antibiotikų terapija–misija įmanoma?

Danutė Kuzmickienė
Vaikų infekcinių ligų gydytoja
Alytaus apskrities S.Kudirkos ligoninė

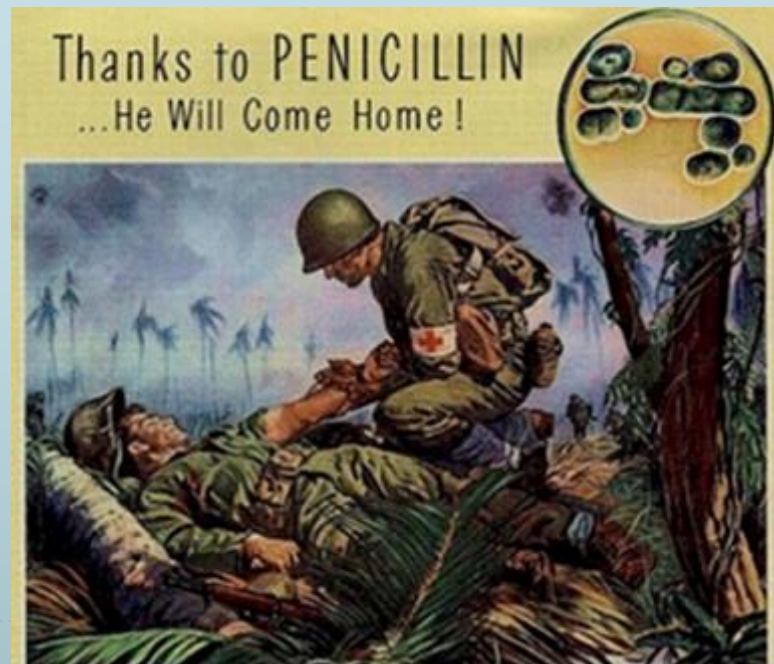
Istoriniai faktai

- ▶ 1928 m. britų mokslininkas A. Flemingas atrado peniciliną.

Istoriniai faktai

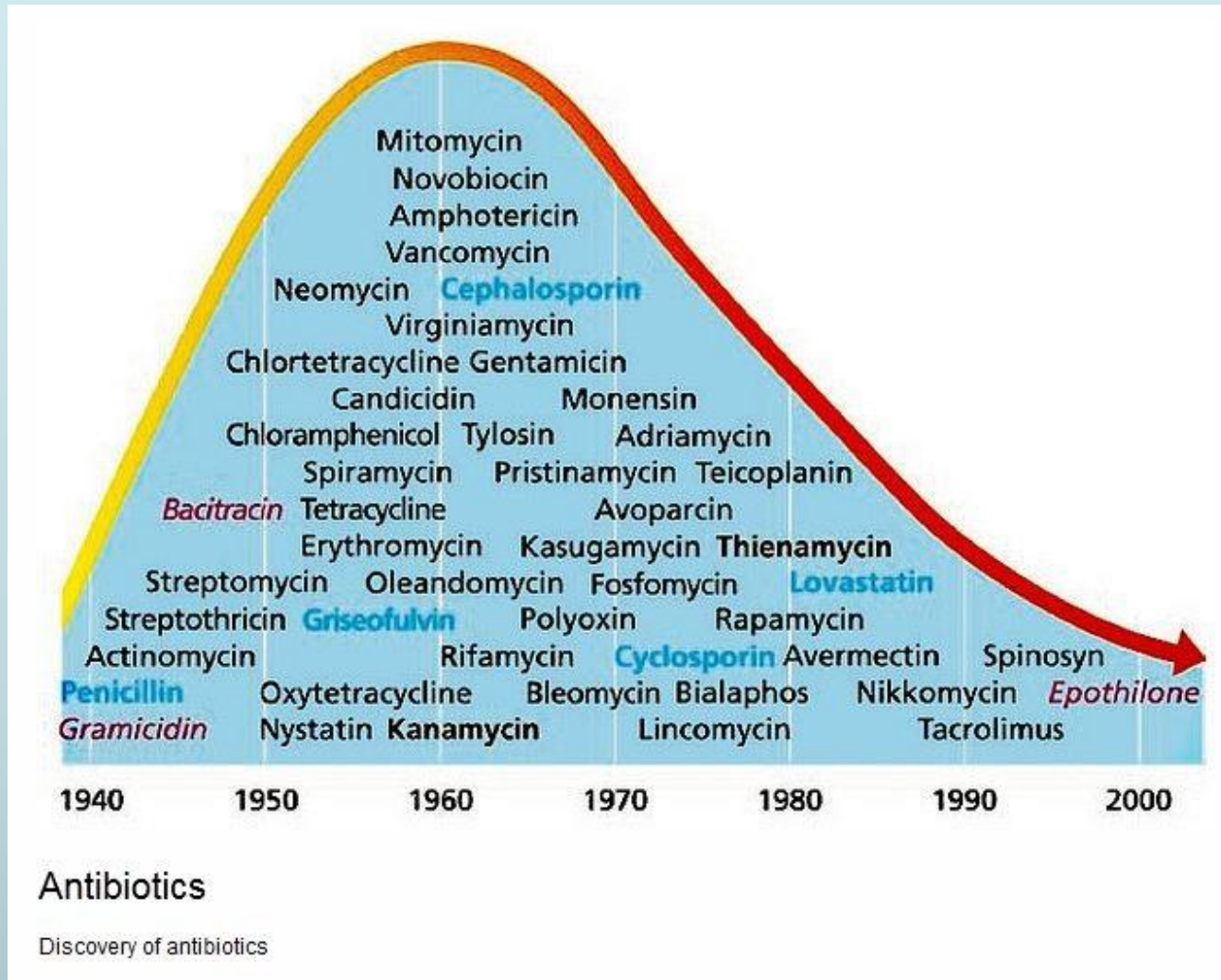
- ▶ H.W. Florey ir E.B.Chain pratęsė darbus tik po 10 metų.
- ▶ 1941-1942 m. pradėtas gaminti preparatas su biologiškai aktyviomis medžiagomis.

Istoriniai faktai

- ▶ 1943 m. išgautas grynas streptomocinas.
- ▶ 1947 m. –chloromicetinas, išaiškinta jo cheminė struktūra
- ▶ 1949 m. –neomicinas.
- ▶ 1952 m. –eritromicinas.
- ▶ 1955 m. išskirtas cefalosporinas
- ▶ 1957 m.-vankomicinas.
- ▶ 1959 m. susintetintas tetraciklinas.

Istoriniai faktai

Istoriniai faktai

- ▶ Šiuo metu mokslininkai atrado naująjį antibiotiką, pseudouridimiciną (PUM)
- ▶ JAV mokslininkai dėl naujo bakterijų auginimo metodo sugebėjo atrasti 25 naujus antibiotikus, iš kurių vienas-teichobaktinas.

Antibiotikai

- ▶ Gr. Anti –prieš, biotikos –gyvybinis
 - ▶ Antibiotikai yra vaistinės medžiagos, kurios slopina bakterijų augimą arba jas užmuša.
 - ▶ Antibiotikais pastaruoju metu yra vadinamos ne tik natūraliu būdu iš mikroorganizmų, gyvulių ar augalų gautos, bet sintetiniu būdu pagamintos sintetinės medžiagos.
 - ▶ Gydomo antibiotikais tikslas-sunaikinti bakterijas infekcijos vietose.
-

Problema

- ▶ Antimikrobinis atsparumas-tai natūralus biologinis fenomenas, kai mikroorganizmai prisitaiko prie jas žudančio vaistų poveikio ir įvairiais būdais geba sumažinti arba panaikinti vaistų efektyvumą gydant ligas.
 - ▶ Nėra tokių bakterijų, kurios netaptų atsparios antibiotikams.
 - ▶ Daugiausia atsparių bakterijų nustatoma Japonijoje, JAV, Pietų Europos šalyse.,
-

Antibiotikų atsparumas

ECDC antibiotikų atsparumo žemėlapiai

- ▶ <https://atlas.ecdc.europa.eu/public/index.aspx?Dataset=27&HealthTopic=4://>

Antibiotikų atsparumas

antibai.avi

Sprendimo būdai

- ▶ Antibiotikai būtų skiriami tinkamai ir tik esant aiškioms komplikacijoms .
- ▶ Būtų taikomi tinkami higienos įpročiai ir mažinama infekcijos plitimo rizika sveikatos priežiūros įstaigose.

Wash your Hands - it just makes sense. - YouTube.mp4

Healthcare Worker Hand Hygiene Educational Training Video.mp4

Sprendimo būdai

- ▶ Vaistų industrija būtų skatinama kurti naujus antibiotikus.
- ▶ Nuolat būtų stebimi bakterijų atsparumo pokyčiai.
- ▶ Plėsti tarptautinį bendradarbiavimą.

Antibiotikų terapijos principai kasdieninėje praktikoje:

1. Antibiotikai skiriami tik bakterinės kilmės infekcijai gydyti.
2. Empirinė antibiotikų terapija pradedama nedelsiant (prieš tai paėmus tiriamos medžiagos pasėlį) kai įtariamas sepsis, endokarditas, CNS infekcijos, kai kai karščiuoja neutropeninis ligonis, taip pat esant sunkiai lokalizuotai infekcijai.

Sprendimo būdai

3. Infekuota organizmo medžiaga bakteriologiškai ištirti paimama prieš gydymą antimikrobiniais vaistais.
 4. Jeigu pradėta taikyti antibiotiko terapija ir imamas bakteriologinis pasėlis-rezultatų interpretacija gali būti sudėtinga.
 5. Empirinė antibiotikų terapija skiriama pagal dažniausią infekcinės ligos sukėlėją ir siauriausio spektro antibiotikas numatomiems sukėlėjams.
 6. Skiriamas tinkamas antibiotiko vartojimo būdas, dozės ir kursas.
 7. Antibiotiko veiksmingumas stebimas nuolatos ypač pirmas 48-72 valandas.
 8. Empirinė antibiotikų terapija koreguojama pagal mikrobiologinio tyrimo rezultatus.
-

Pasekmės

- ▶ Veikia visus organizme esančius mikroorganizmus.
 - ▶ Neurotoksinis, ototoksinis, nefrotoksinis, hepatotoksinis, hematotoksinis poveikis.
 - ▶ Alerginės reakcijos.
 - ▶ Vit. D trūkumas.
 - ▶ Liga gali įgauti lėtinę eigą.
 - ▶ Didėja mikroorganizmų atsparumas.
-

Europos supratimo apie antibiotikus diena

Europos sveikatos iniciatyva

AČIŪ UŽ DĒMESI !

